

Romakép Műhely 6. (2016)

Résztevők

Gunther Dóra

2014 őszén kezdtem meg tanulmányaimat az ELTE BTK kommunikáció és médiatudomány szakán. Elvégeztem a második félévben két kurzust is, melyek a multidiszciplinaritás szellemiségét teljes mértékben tükrözték, az egyik a Romaképműhely, a másik az ehhez szervesen kapcsolódó médiaelemzés volt Müllner Andrással. A két kurzus a romák reprezentációjára és a róluk kialakult képek recepciójára fókuszált, interaktív légkörben, csapatmunka keretén belül. A Romaképműhely honlapján a négy fős csapatom év végi dolgozatát „Közösség és identitás – a saját környezet dokumentálása. Siroki László, Roma News Production, Bódvalenkei gyerektábor” címmel publikálták. Ezek a kurzusok kedvet adtak a további hasonló irányú kutatásokhoz, programok szervezéséhez. A Mérei Ferenc Szakkollégium tagjaként a Romaképműhellyel közösen a Bánki-tó fesztiválon kerekasztal-beszélgetést szerveztünk és moderáltam, a központi téma a romaintegráció és az alternatív pedagógia, általánosabban az oktatás szerepe volt. Miután a médiaantropológiai kutatócsoportunk megnyerte az ELTE Tehetséggondozási Pályázatát, rátaláltam arra a témára, mely számomra a kutatásom fő irányvonalává vált: a közösségi filmezésre a csereháti térségben.

Major Réka

2014-ben kezdtem tanulmányaimat az Eötvös Loránd Tudományegyetem Kommunikáció-és Médiatudomány szakán, idén ősszel harmadik félévemet kezdtem.

Fiatalabb korom óta érdekel a divat, és a divathoz szorosan kapcsolódó gender és testpercepciók kérdései is. Az, hogyan gondolkodik egy társadalom egy bizonyos külső jegyekkel rendelkező kisebbséggel kapcsolatban, legyen az illető szőke, szeplős, túlsúlyos vagy etnikai kisebbség tagja.

Egyetemi tanulmányaim során egyre fontosabbá vált számomra a kisebbségek reprezentációjának problémája a mai magyar médiában. Elsősorban a nők, romák, vagy az LGBTQ közösség helyzete érdekel a mai Magyarországon, milyen a róluk alkotott kép, a közösség általi megítélésük. A téves vagy részletinformációk terjedése miatt tartom szükségesnek egy olyan platform vagy diskurzus létrehozását, ahol a kisebbségek negatív megítélését ellensúlyoznák a tények, a mai magyar valóság. Ezekhez a témákhoz tartoznak a reprezentáció politikája és Kommunikációs esettanulmányok kurzusaim is, melyeken a menekültek, valamint a romák médiában és egyéb művészeti területeken megjelenő reprezentációja van a középpontban.

Müllner András

1968. október elsején születtem Székesfehérváron. Tizenhét éves koromig Polgárdiban éltem, majd egy év katonaság után Szegeden lettem egyetemista magyar-történelem szakon. Végzettségem szerint magyar nyelv és irodalom szakos tanár vagyok, amit latin speciális képzés egészít ki. 1993 és 1994 között elvégeztem a Magyar Rádió szerkesztő-riporter tanfolyamát.

Szakkolozatom (A(z) "torony története. Egy világirodalmi motívum elemzése) megvédése után (témavezető: Kovács Sándor, opponensek: Odorics Ferenc és Szilasi László), 1993-ban felvettek a Szegedi Tudományegyetem (akkor még József Attila Tudományegyetem) bölcsészkarára Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékének doktori iskolájába. Egyetemi tanulmányaimat többek között Odorics Ferencnél, Kovács Sándornál, Szilasi Lászlónál, doktori tanulmányaimat Fried Istvánnál,

Rozsnyai Bálintnál végeztem. 2001 májusában Neoavantgárd szövegek posztstrukturalista olvasatai (Erdély Miklós) címmel megvédtem doktori téziseimet. Témavezetőm Odorics Ferenc, opponensem Kálmán C. György és Orbán Jolán volt.

1995 és 2006 között a Szegedi Tudományegyetem Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékén és Modern Magyar Irodalom Tanszékén tanítottam. 2007 januárjától az ELTÉ-n vagyok főállású oktató. Szegeden tíz éven keresztül irodalomelméleti szemináriumokat, speciális kollégiumokat tartottam. Az ezeken az órákon olvasott és tanított szövegek megegyeznek kutatásaim alapvető irányával: neoavantgárd művészek és kortárs magyar szerzők életművei (Erdély Miklós, Szentjóby Tamás, Tandori Dezső, Hajas Tibor, valamint Mészöly Miklós, Esterházy Péter, Nadas Péter stb.); neoavantgárd műfajok (happening, performansz, akcionizmus, konceptualizmus), az avantgárdhoz kapcsolódó elméletek, posztstrukturalista elméletek (úgy mint szubjektumelmélet, dekonstrukció), médiumelméletek (fotó, filmi montázs, hipertext), CD-ROM-szerkesztés (Esterházy Péter, Mészöly Miklós). Tanulmányaim jelentek meg e témákban az Irodalomtörténet, a Helikon, a Pompeji, a Korunk és más lapok hasábjain. Az 1998-as, Fogarasi Györggyel közösen jegyzett Rátévedések című tanulmánygyűjtemény rám eső része Erdély Miklósról írott tanulmányokat tartalmaz.

Részt vállaltam az szegedi Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék, majd a Modern Magyar Irodalom Tanszék több programjában, így az Irodalomtörténet 1957-2000 címűben (kutatás, adatbázis kezelése), az Esterházy Péter Fuharosok című regényének felhasználásával készült interaktív multimédiális CD-ROM szerkesztésében (Bocsor Péterrel közösen), a Mészöly Miklós Megbocsátás című regényét feldolgozó másik CD-ROM készítésében (ez utóbbi szerkesztői munkálatait egyedül végeztem), a kolozsvári és a szegedi egyetem között létrejött vendégoktatói programban. Több éven keresztül részt vettem a szegedi deKON-csoport által létrehozott DEkonFERENCIÁn, tanulmányaim jelentek meg a deKON-sorozat köteteiben. Az általam és barátaim által szervezett sellyei-móri Papírborítás elnevezésű tábor anyagai is e sorozat részét képezik (Papírborítás-, illetve Duplafedél-sorozat). 2006 tavaszán konferenciát szerveztem Erdély Miklós filmjeiről, e konferencia anyaga a Metropolis című filmelméleti folyóirat 2007/4-es számában jelent meg.

A három éves Békésy György-ösztöndíj után az OTKA három éves posztdoktori ösztöndíjában részesültem. 2001 szeptemberében megkaptam a Kanyó Zoltán-díjat. 2002 áprilisában és 2003 májusában egy-egy hónapot CEEPUS-ösztöndíjjal Bécsben töltöttem. Ez idő alatt kezdtük el a Bécsi Egyetem Finnugrisztika Tanszékének vezetőjével, Deréky Pál professzorral a Né/ma című neoavantgárd tanulmánykötet szerkesztői munkálatait, amely kötet 2004 tavaszán az Aktuális Avantgárd-sorozatban jelent meg.

2007 januárjában az Eötvös Loránd Tudományegyetem Művészetelméleti és Médiakutatási Intézete Kommunikáció szakára kerültem adjunktusként. Itt végzett oktatói tevékenységem a kommunikáció- és médiaelméletekkel, a reprezentáció folyamatának elméleteivel és az identitáshoz kötődő elméletekkel kapcsolódott össze, miközben tovább folytattam kutatásaimat a neoavantgárd területén. 2007-ben jelent meg a A császár új ruhája című kötetem, amely alcíme szerint esszét tartalmaz a könyv és a hipertext kapcsolatáról, valamint más médiumokról. Jelenleg egy Erdély Miklósról szóló kötetten dolgozom a három éves Bolyai János Kutatási Ösztöndíj támogatásával. 2007-től az Artpool Művészeti Kutatóközpont kuratóriumi tagja vagyok.

Fordításaim jelentek meg a Helikon és az Apertúra című szakfolyóiratok egyes számaiban, valamint angol nyelvű tanulmányaim konferenciakötetekben, illetve a Documenta Magazines Online Journal virtuális hasábjain (ugyanitt magyarul is olvasható a szóban forgó írás). 2006 őszén a szlovéniai Portorozban tartottam egy angol nyelvű konferencia-előadást Hajas Tibor performansz-

művészetéről (ez az anyag megjelent a konferencia kiadványában), 2008 júniusában pedig az nagy-britanniai Cardiff egyetemén rendezett adaptáció-konferencián Erdély Miklós Verzió című filmjét elemeztem egy előadásomban. 2014-én májusában az isztambuli Bilgi Egyetemen Erasmus-kurzust tartottam, 2014 októberének végén pedig egy hetes intenzív kurzust a brazil Belo Horizonte CEFET egyetemén, mindkettőt kisebbség-reprezentáció témában.

2009 januárjában habilitáltam az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Habilitációs előadásomban a kortárs interaktivitásról szóló filozófiai diskurzus ideológiáját, kapcsolódó tudományos előadásomban pedig a magyar neoavantgárd művészet és a performativitás kapcsolatát elemeztem. 2009 szeptemberében docenssé neveztek ki. 2011 és 2015 között az ELTE Média és Kommunikáció Tanszékét vezettem. 2013 óta veszek részt a Romakép Műhely nevű egyetemi kurzusban szervezőként és oktatóként.

Pala Mátyás

Pala Mátyás vagyok, 1993-ban születtem Szombathelyen. Középiskolai tanulmányaimat a szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnáziumban végeztem. Ezt követően a Kaposvári Egyetem mozgóképkultúra és médiaismeret BA szakára jártam. 2015 júniusában diplomáztam, oklevelem minősítése kitüntetéses. Jelenleg az ELTE-TÁTK kulturális antropológia mesterszakának hallgatója vagyok. Kiemelten érdekel a vizuális antropológia, valamint ebben az új (inter)diszciplínában megjelenő kutatási lehetőségek.

Sipos Flóra

Sipos Flóra vagyok, az ELTE TÁTK szociológia alapszakos hallgatója. A szakon eddig eltöltött idő alatt egyre inkább a terepkutatások, terepmunkák irányában éreztem elköteleződést; a statisztikai kemény adatok mellett nélkülözhetetlennek tartom azoknak a minőségi tényeknek a feltárását, melyekhez egy beszélgetés, interjúkészítés vagy éppen a részvétel során juthatunk, és melyek leírhatóbbá teszik „valóságunkat”. Naponta találkozhatunk kultúránként különböző felfogásokkal, melyek sok esetben ellentétek vagy épp együttműködések kialakulásához vezethetnek, így érdeklődésem a többségi társadalom és a kisebbségek viszonyára irányul.

Ezt szűkítve tanulmányaim kezdetén volt szerencsém egy budapesti kínai közösség életében részt venni, melyről több szemináriumi dolgozatom is született, főképp a kutatás lehetséges módjairól.

A szociológia szakon elsajátított tudáson kívül a Mérei Ferenc Szakkollégium tagjaként lehetőségem nyílt a Bánkító fesztivál 2014-es alkalmára a Palantír Film Vizuális Antropológiai Alapítvánnyal és a Menedék – Migránsokat Segítő Egyesülettel közös érzékenyítő-, illetve a 2015-ös fesztiválra a KettősMércével közös és a szakkollégium különálló, privilégiumokkal foglalkozó programjainak szervezésében és lebonyolításában részt venni.

A közvetlen és közvetett emberi kapcsolatok mélyebb vizsgálatához fontosnak tartom megismerni jelenünk értelmezésének egyéni útjait, így a kisebbség, esetünkben a roma közösségek életének újrafeldolgozását a médián és különböző művészi csatornákon át.

Szakkolozatom témájának mégis a fotográfia eszközét szeretném választani, melynek jelentőségét az elkövetkező roma kutatásban szerzett anyagokon keresztül is szeretném alátámasztani.

Vajda Melinda

Vajda Melinda vagyok, Budapesten születtem, 1992-ben. Annak ellenére, hogy a fővárosban nevelkedtem, erős kötődés fűz édesanyám szülőfalujához. Ennek a nyírségi községnek, Hodásznak köszönhetem azt, hogy romani anyanyelvemet és hagyományaimat megőrizhettem és gyakorolhatom. Tanulmányaimat a Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnáziumban végeztem. Fontosnak tartottam, hogy az egyetem kezdete előtt rendelkezsem nyelvvizsgákkal. Angolból és németből középfokú, cigány nyelvből felsőfokú nyelvvizsgát szereztem. 2012-ben felvételt nyertem az ELTE Társadalmi tanulmányok szakára, amit következő év januárjában fejezek be. Szakdolgozatomat antropológián írtam, Papp Richárd konzulens segítségével, címe: Változások az első generációs oláh cigányok kultúrájában. Szabadidőmben a romani nyelv lovári dialektusát tanítom, a Czinka Panna Népfőiskola Egyesület tagjaként tevékenykedem, ahol roma és/vagy hátrányos helyzetű fiatalokat mentorálunk. Ezen kívül sokat segédkezem az édesanyám által létrehozott Roma Tájházban, Hodászon. A Tájház a tárgyi értékek bemutatása mellett közösségi térként is szolgál. Különböző képzőművészeti, zenei és web rádiós foglalkozásokat tartunk a fiataloknak és időseknek egyaránt.

2014 nyarán részt vettem egy roma nőknek szóló médiatáborban, a Buvero-ban. Az ott szerzett elméleti tudást a gyakorlatban hasznosíthattuk, melynek során két kisfilmet készítettünk el. Az egyik kisfilm igazán közel áll a szívemhez, mert mindkét anyanyelven kérdezhettem interjúalanyaimat. Témája a oláh cigány nők közti generációs különbségek bemutatása volt.

A jövőt illetően szeretnék nyelveket tanulni (spanyol, francia, török) és MA szakon antropológiát, illetve alkalmazott nyelvészetet hallgatni.

A Roma Tájházzól bővebben. www.romatajhaz.hu

Buvero-ban készített kisfilmek, melyben segédkeztem:

<https://vimeo.com/104557829>

<https://vimeo.com/104554679>

Wagner Sára

TANULMÁNYOK

Kommunikáció- és Médiatudomány, mesterszak

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest

2015 –

Informatikus könyvtáros, alapszak

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest

2012 – 2015

információ- és tudásmenedzsment szakirány

kommunikáció- és médiatudomány minor

NYELV

angol középfokú nyelvvizsga (B2) (C-típusú)

spanyol, latin kezdő

SZAKMAI TAPASZTALAT

gyakornok

Képmás Családi Magazin, Budapest

2011. június – 2011. augusztus

könyvtáros

Göd Városi Könyvtár, Alsógöd

2013. szeptember – 2014. szeptember

fotós, honlapszerkesztő, social media manager

BELÉPÉS CSALÁDOSTUL non-profit szervezet, Alsógöd

2015. január –

adatfeltöltő

DIREKT36 non-profit oknyomozó újságíró központ, Budapest

2016. május – 2016. december

gyakornok

COURAGE, MTA Történettudományi Intézet

2016. december –

Teidelt Magdalena

Tanulmányok

2004-2010 Friedrich-Engels-Gimnasium spanyol kétnyelvű tagozat (Berlin, Németország)

2010-2011 "weltwärts" ösztöndíjprogram (Managua, Nicaragua)

2011-2012 Nicaraguai Nemzeti Színészképző "Pilar Aguirre" (Managua, Nicaragua)

2013 Váltó-sáv Alapítvány képzés „Fiatal segítők” (Budapest)

2013 óta Eötvös Loránd Tudományegyetem: Szociológia BA (Budapest)

2014 óta Mérei Ferenc Szakkollégium (Budapest)
2015 NOHA Spring School on Humanitarian Action (Budapest)

Nyelvtudás

német (anyanyelvi szinten)

spanyol (felsőfokú)

francia (középfokú)

angol (középfokú)

Szakmai tapasztalat

2015 – 2017 Romakép Műhely kutatócsoport: médiaantropológiai kutatás

2015 óta InDaHouse önkéntesprogram: szervező, mentor, tanodai önkéntes

hátrányos helyzetű gyerekeknek, fiataloknak

2016 Bánki Tó Fesztivál: „gender és határ” műhely szervezése és megtartása

2016 konferenciái részvétel: „Saját kép/ Ellenkép”. Médiaantropológiai műhelykonferencia a Romakép Műhely szervezésében

2016 konferenciái részvétel: „Újragonolt szegénység”. Konferencia Kemény István emlékére